

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor. — fil.
 Fél évre 4 kor. — fil.
 Negyed évre 2 kor. — fil.
 Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
 írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
 küldendők.

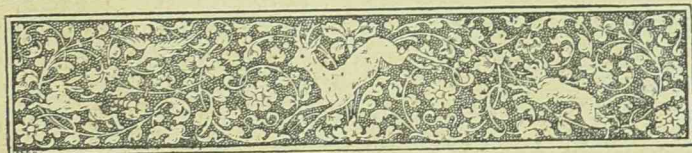
Megjelenik minden vasárnap.
 Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:
 Egy hasábos garmond sor vagy annak
 helye 20 fil. Ajánlköztásoknál eladás vételnél
 minden szó után előre beküldendő 4 fil.
 Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mér-
 sékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. December 6.

10. szám.

A nyugdíjügy érdekében.

(Folytatás).

Az előadottakból, illetve az egyes erdészeti és vadászati altiszteknél a fizetés körül tanusított gontatlanságából többféle következtetést is vonhatunk le. Így megindokolhatnánk azt a nagy szegénységgel, melynek következtében egyesek még a legcseéyebb terhet sem képesek elviselni. Ismerjük az erdészeti és vadászati altisztek nagyrészének valóban sajnálatos, nyomoruságos helyzetét s tudjuk hogy bizon fölös számban vannak olyanok, kiknek a szegényes mindennapi kenyér és ruházkodás is fölötte nagy gondot okoz, de hát ezek közt talán legkevesebben vannak olyanok, kiket mint rossz fizetőket eddig megismertünk, sőt ellenkezőleg hátralékosaink nagyobb része tudtunkkal éppen a jobban javadalmazott és elég kedvező megélhetési viszonyok közt élő altisztekből kerül ki, a kiknél évenként egy pár korona tulkiadás nem rendíti meg az anyagi egyensúlyt, az okot tehát csak az ilyenek nagy könnyelműségében, vagy egyenest rossz indulatukban kereshetjük. Ne gondolja pedig senki, hogy ezek a sajnálatos viszonyok sokkal kedvezőbbekké alakulnának akkor, ha az ilyen egyéneknek a létesítendő nyugdíj és segélyegyesülettel szemben lennének kötelezettségeik, mert a ki egyszer

bármilyen csekélységben rendetlen és nem pontos, az ugyanilyen lesz a nagyobb alkotások terén is, mert ez vagy veleszületett hiba, vagy az eltévesztett, rossz nevelés következménye.

Mielőtt tehát az egyesület megalakításához egész komolysággal és elhatározottsággal hozzálátnánk, biztosítékokat kellene keresnünk nem csak arra nézve, hogy képesek leszünk a tagoknak olyan nagy számát összegyűjteni, mely egy tömör egésszé egyesülve képes lesz azt az erőt kifejteni, a melyre az egyesület kötelezettségeinek teljesítéséhez mulhatlanul szükség lesz, hanem biztosítékot kell nyernünk kivált arra nézve is, hogy ezek a tagok az egyesülettel szemben elvállalt kötelezettségeiknek mindenkor és minden körülmények közt pontosan meg fognak tudni felelni.

Ezt pedig csak olyképen véljük elérhetőnek, ha legalább azokra az erdészeti és vadászati altisztekre nézve, kik valamely nyilvános hatóságnak vannak alárendelve, ezen hatóság részéről nyerjünk megnyugtató biztosítást arra nézve, hogy gondja lesz arra, hogy az egyesület tagjainak sorába belépő minden alárendeltjük tagsági díjainak havi részleteit pontosan fizesse, sőt hogy ők maguk, tudniillik a hatóságok magukra vállalják a tagsági díjak beszedését és az egyesület pénztárába való beszállítását.

Erre természetesen legalkalmasabbak lennének az állami kezelésbe vett községi és közbirtossági erdők fölé helyezett állami erdőhivatalok, annyiival inkább, mert ezek altiszti személy-

zete szolgálatából kifolyólag nyugdíjjogosultsággal még eddig nem bír, tehát nekik maguknak ha nem is hivatali, de mindenesetre erkölcsi kötetességük lenne gondoskodni arról, hogy alárendeltjeik és azok családjainak jövőjét a lehetőséghez képest biztosítsák, a mint hogy azok némelyike már most is fáradozik külön nyugdíjalapnak a saját kerületére nézve való megteremtésén.

Annak, hogy ha az állami erdőhivatalok vennék kezükbe az erdészeti és vadászati altiszt személyzet nyugdíj és segélyegyesületének megalakítását, azon kívül, hogy ez által a tagsági díjak pontos befizetése biztosíthatnák, még az a másik s nem megvetendő haszna lenne, hogy a tervbe vett egyesületnek mindjárt a megalakulásnál tekintélyes számu tagja lenne, mert tudvalevőleg az állami kezelésbe vett erdőknél körülbelül 5—6 ezer altiszt és ugyanannyi szolgavan alkalmazva, kik jóformán valamennyien a tagok sorába bevonhatók, sőt belépésre kötelezhetők lennének.

Az egyesületnek ilyen módon való megalakulása esetén természetesen gondoskodni kellene arról, hogy tagjainak sorába a többi erdészeti és vadászati altisztek is beléphessenek, mint kivált a magán uradalmiak, de még a nyugdíjjogosultsággal bíró kincstáriak és közalapítványiak is, mi egy-két erre vonatkozó szakasznak az alapszabályokba való beillesztése által minden nagyobb nehézség nélkül lenne eszközölhető. Az így belépő tagok azután tagságuk tekinté-

ben ugyanannak az állami erdőhivatalnak a keretébe esnének, a melynek területén működnek, a pontos fizetésért való garanciát értük a szolgálatadójuk az állami erdőhivatallal, illetve az egyesülettel szemben szintén minden nagyobb uhezség nélkül magára vállalhatná.

Legnagyobb előnye lenne azonban annak, ha az egyesület megalakításának akcióját az állami erdőhivatalok vennék kezükbe az, hogy az ezek által bizonyított és igazolt szükségesség elől a magas kormány sem zárkozhatnék el és látva az általuk nyújtott megfelelő biztosítékot, nem tagadhatná meg az alapszabályoktól a jóváhagyást.

Végül nem megvetendő előnye lenne az egyesületnek az itt most leírt módon való megalakításánál még az adminisztrációnak felette nagy megkönnyebbítése is, mert így nem lenne szükség külön gondoskodni megfelelő, kerületenkénti fiók egyesületek megalakításáról, hanem minden egyes állami erdőhivatal kerülete, illetve az annak területén tartozkodó és szolgálatot teljesítő erdészeti és vadászati személyzet képezne egy-egy külső kerületet vagy fiókot, mely a központtal közvetlen és szoros érintkezésben állana.

Az egyesületnek az itt leírt módtól eltérőleg, egyes ember, vagy pedig egyesek által való megalakítása a legnagyobb nehézségekbe ütközik többféle oknál fogva is.

Az első és legnagyobb akadály az, hogy nincs a mód részvételre meghívni az erdészeti és vadászati ikertestületek összes tagjait, a mennyi-

Az állatszelistítésről.

Ami korunk abban hasonlít némileg a romai császárság korához, hogy a közönség most is szereti a cirkuszban és egyéb mutatványos helyeken az izgató látványosságokat. Az újdonságnak abban a hajhászatában, melyet minden téren tapasztalunk, a közönség kíváncsiságából és szórakozási vágyából élő »artisták« egyébre sem igyekeznek, mint hogy folyton új meg új leleménnyel, feltűnőbbnél feltűnőbb mutatványokkal felülmulják egymást.

Ebből a törekvésből kifolyólag újabb korban nagy lendületet vett a vadállatok szelistítése, a melyet a közlekedés, a különféle vadállatoknak Európába hozatalának megkönnyebbítése is előmozdított. Ma már annyi nálunk a mindenféle fajtájú, ezelőtt ritka

vad az állatkertekben és állatseregletekben, hogy néhány hónap alatt több születik a fogságban, mint a mennyit Afrika, Ázsia és Dél-Amerika erdőiben az egész év alatt befognak.

Mindennemű állatszelistítók között a legnagyobb tetszéssel, de a legtöbb veszéllyel is az oroszán és tigris szelistítók mestersége jár. A kisebb állatok kutyák, majmok, madarak, vagy éppen — bolhák betanítása nem kíván egyebet, mint roppant türelmet és kitartást, míg az oroszán és tigris szelistítójének rendkívüli energia, vakmerőség és testi erő e szükséges tulajdonságai, de azért ezeknek a veszedelmes fenevadaknak megszelitése s a velük végzett mutatványok sem járnak akkora életveszéllyel, mint a hogy azt a közönség általában hiszi, ha azok egyébként a kellő szakértelemmel s óvatossággal történnek. Újabb időben mégis igen gyakran történnek szerencsétlenségek. Ezeknél rendszerint a saját vigyázatlanságuknak vagy tapasztalatlanságuknak adják meg az árát a póruljárt szelistítók.

Ügyes, óvalos és kellő bátorságú állatszelistító

ben nincs olyan kutforrásunk, a melyből ezek neveit és lakásait megtudhatnók. Lapunk szerkesztője már közel egy évtized óta fáradozik azon, hogy az erdészeti és vadászati altisztekről egy ha nem is teljes, de legalább megközelítőleg helyes név és lakjegyzéket összeállítson. de hiába, mert azok, kik ebben a nagy anyagi áldozatokat is követelő munkában segítségére lehetnének, maguk az erdészeti és vadászati altisztek, akár kényelemszeretetből akár közönyösségből és nembánomságból vonakodnak az adatok gyűjtéséhez segédkezet nyújtani, egyes ember pedig magára hagyatva az ilyen óriás munka végzésére nem képes még a legjobb akarat és igyekezet mellett sem.

(Folytatása következik.)

A mandsu őserdőben.

(V. U. után.)

Sok érdekes dolgot elmond Kelet roppant birodalmáról, Kináról s ottani élményeiről Cholnoky Jenő hazánkfi a »A sárkányok országából« című, pár év előtt megjelent könyvében. Többek között megkapó képet fest a mandsu őserdőkről.

A mandsu hegységekben csak a szélről védett völgyzugokban vagy délnek néző lejtőkön vannak szálas erdők, egyebütt az irtatlan rengeteg bozót lepi el a hegyoldalat összevisszaságban, csonkult faóriásokkal, megtépett koronájú százados törzsekkel s toronymagas fenyőkkel. A hegyneyergen hatalmas

szálfák fekszenek, tövestől kiszakítva a földből. Az egyiknek óriás törzse zuhantában ledöntött még másikat is, annak csonka törzsén csak az egyik vízszintesen kinyuló ág zöldel már, a felső része a törzsnek lent hever a száraz ágak s az elhullott óriás törzse alatt; mindezt belepte a zöld moha, a felnyuló ágakon meg a szakállas zuzmó fűrtel hazudnak sápadt lombokat. A faóriás a mint kiszakadt a földből kuszált gyökereivel tíz métermázsányi, köveket feszített ki s a lapos gyökérhálózat most 2—3 öles meredek falban állja útját az őserdők vándorának.

Védettebb völgyekben a lombos fák jutottak uralomra. Valami tölgyféle a legtöbb; ennek a levelei majd akkorák, mint egy lapulevél, de lombjuk nem szép, a fák nem nőnek nagyra. Legszebb fák ezekben az őserdőkben a juharfélék; vékony és áttetsző levelű, rendkívül finom lombjukon gyönyörűen dereng át a napsugár. Sok van a sötét lombu hársfákból, bálványfákból, szilfákból stb., azután meg van egy különös diófa, a melynek levelei keskenyebbek, levelnyelei hosszabbak a mienknél, gyümölcse is hosszabb, hegyesebb, alig van belső tartalma, olyan vastag a csontos, kemény héja.

Ezek alatt a sűrű lombok alatt a bokorvilág úgy hasonlít a mienkhez és mégis más. Ott a rózsza — túske, de más annak a csipkéje; a levelei is olyan idegenszerűek. Azután meg a galagonya, rengeteg tövisekkel, de a borbolya szintén elállja a betörő idcgen útját szuronyos ághadaival. Legjobban haragudtam egy különös cserjére — mondja Cholnoky — a melynek a törzse tele van hosszú, tü forma tövisekkel, olyan sűrűn, hogy nem lehet belekapaszkodni.

Ezt a bozótrengeteget, meg a fatörzseket, de meg az álló fák ágat is aztán telefutja az iszalag, meg ennek sok más faja, továbbá a japán komló, és a vadon termő szőlő, a melynek savanykás sötétkék bogyóit éppen érésben találtam. Azután az olasz jászmin meg

épp úgy ágyban és párnák közt halhat meg, mint akárki más, különösen, manapság, mert hiszen többnyire az Európában fölnevelt, már természetüknél fogva szelidebb s az emberi társasághoz hozzászokott állatokkal dolgoznak, másrészt azonban éppen a fogságban született állatok jellembeli tulajdonságai gyakran megnehezítik a velük való hánást.

A nemrég meghalt Miss Cora, az utóbbi évek oroszszelidítőnőinek egyik leghíresebbike mondta, hogy a vadon fogott oroszán veleszületett gyávaságánál fogva, ha egyszer fönlismerte gazdájának fölényét, megadja magát, engedelmes és szófogadó lesz s tanítása megbízhatóbb, mint a fogságban született állatoké. Ezek ugyanis kis koruktól fogva emberek közt nőnek fel, társaságukhoz hozzászoknak s így sokkal kevésbé félnek tőlük. Azok az ingerkedések, kényeztetések, játékok pedig, a melyeket különösen klyők korukban üz velük a környezetük, megrontják a természetüket, alattomosakká és ravaszokká teszik őket. Olyanok lesznek, mint az elkényeztetett, rosszul

nevelt gyermekek. Mikor azután tanításra fogják őket, azt is játéknak veszik s ha nincs inyükre vagy megunták, könnyen föllázadnak. Az ilyen kicsiny kora óta megrontott állat szeszélyes, kiszámíthatatlan s mindig résen kell állnia annak, a ki vele bánik.

Hogy az utolsó években oly gyakran hallani hírét szerencsétlenül járt állatszselidítőknak, annak nem annyira az az oka, hogy a mai mutatóványok merészebbek, mint a régiek voltak, hanem a rendkívüli nagy kereslet szelidített vadak és állatszselidítők után. Állatot még csak kapni eleget, hiszen Angol és Németországban számos nagy kereskedőház van, melyek egyébbel sem foglalkoznak, mint a legkülönbélebb külföldi állatok behozatalával, megszelidítésével, betanításával, sőt tenyésztésével is, de annál nehezebb dolog alkalmas, szakértő és megbízható szelidítőket találni. Akárhányszor megtörténik, hogy vállalkozó szellemű ápolók is a közönség elé merészkednek olyan mutatóványokkal, a melyekhez nincs elég szakértelmük. De ez még hagyján, nagyobb baj az, hogy a leg-

néhány boncféle lepi el virággal a téli viharoktól megtépett fatörzseket, zsongó méhrajt csalva maga köré illatárjával.

Egyik-másik kuszó növény hatalmas vastagságu szárával tulterhelte az ágat, a melyre felkapaszkodott, azt magával rántotta a földre, az embertörzs vastagságu ág háncsával még az ágon függ, de koronáját clepte a tolakodó vendég, azután a letört ágon tovább kuszott fel a fa legmagasabb csucsáig s most annak lombjával összekveredve dugja elő bolyhos gyümölcsseit, a fatörzset pedig a leirhatatlan össze-visszaság s az egymással küzdő növényzet zürzavaros torlasza hozzáférhetetlenné teszi.

Lenn, a széles, homokos és kavicsos, itt-ott iszapos folyóvölgyön a nyárfák meg a fűzfélék élnek csak, de ezeknek koronája alig látszik ki abból a növényzetből, a mely a földet ellepi. Ez a legmeglepőbb és lekülönösebb látvány. Messziről virággal telt mezőnek néznéd, közelről ölnyi magas, különös bozót, a farkasok és a bengáli tigris igazi tanyája. Pedig mind ismerős ám az a fűfelé, meg a többi virágos növény, a mi itt tenyész, hanem csodálattal áll meg előtte az idegen utas és bámulva kérdezi: ki vagy, te óriás? Hatalmas csalánféle nyújtja fel hosszú, égetően csipő kóróját a fűz lombja közé, aztán meg a mi vadrezedánk, de embermagas! Virágfüzére lábnyi hosszú, virágai sokkal nagyobbak, alig ismerni rá. Amott meg virít az őszirózsa vadon, de bokrai alatt árnyékot találni; szürkés ibolyaszín virágai ellepik a bokor déli oldalát. Aztán valami nádfélék kezdődnek; ezek már olyan magasak, hogy felnyújtott karral sem lehet elérni a virágukat, míg végre az igazi lapály — növényzet veszi át az uralmat, a hol a főszerepet a fekete üröm viszi. Mintha valami kis csodálatos szálaskertben járnánk; alul már nicsen levél, csak felnyúló függélyes szálak, leginkább üröm, nád, meg valami ernyősféle. De ott van köztük, mint egy lombos fa a fenyők közt a bürök,

különbözőbb, feltűnni vágyó munkakerülők, férfiak és nők egyaránt pénzszerzés és tapsok reményében tömegesen erre a pályára adják magukat, a nélkül, hogy valaha beletanultak volna. Hogy azután az ilyeneket minden pillanatban a legnagyobb veszélyeknek teszi ki a saját járatlanságuk és a tapasztalatok hiánya, az csak természetes.

A vadakkal való bánásra születni kell. Józanság, lélekjelenlét, bátorság, határozottság, kitartás és főleg erős, egészséges idegrendszer azok a tulajdonságok, melyeket ez a pálya leginkább megkíván. De az imponáló megjelenés és erős hang is okvetlen szükséges kellék, mert az állatnak szüntelen éreznie kell, hogy ura és parancsolója áll előtte. Ezekon kívül elmaradhatlan még egy jó erős, ólommal töltött, acéldrótból font ostor, mert az állatnak mindig tudnia kell, hogy az a kéz, a mely táplálja, büntetni is tud. Elővigyázat céljából a ketrecen kívül szolgálk állanak vasrudakkal, hogy veszély esetén elkergessek a felbőszült állatokat, vagy a kellő pillanatban egy deszkafalat toljanak az állat és a veszedelembé jutott szelidítő közé.

literes palack vastagságu szárral, meg az elvadult kender, a melyhez fejsze kell, hogy ki lehessen vágni, Olyan, mint egy kis terebélyes fa. Itt-ott a kis rengeteget a patak valami árvize megdöntötte, a kórók lefeküdtek s befutotta őket az iszalag; ezen már bajos áthatolni, mert nyakig besüpped az ember a kórók közé.

Kirándulásaimban rendszeren át kellett gázolnom egy ilyen rettenetes növénytelepen, természetesen először delejtüvel mert ha egyszer belementem, kilátást többé nem nyerhettem.

Egyszer, mikor a tüzesen izzó déli napsugarakkal szemben másztam fel egy gerincre, nagy fehér napkalapban, a gerincen felbukkanva, annak déli, nap-sütötte oldaláról egy hatalmas vadállat ugrott fel a legelső fák lombjaira s aztán csörtetve iramodott tova ágról-ágra, mignem félelmes horkanásai elhangzottak az erdőben. Valami párduc féle volt. Hatalmasan megijedtünk egymástól, hiszen nálam csak revolver és kalapács volt, rettenetesen gyöngye fegyverek a tigris-rokonnal szemben. A fenevad pedig valószínűleg nagy fényes-fehér napkalapomtól rémült meg.

Kirándulásaim közben telt, múlt az idő s lassankint őszbe csavarodott a szép, száraz, enyhe nyár. A derült melegek ntán hirtelen jött néhány fagyos éjjel, a mikor reggel a dér némi nyoma fedte a házak tetejét, október elején. Ez volt a tél első lehellette. Szél és vihar nélkül, szárazon köszöntött be s így a lombok érintetlenül sárgultak el s lassanként tündérkertté varázslódott át az őserdő.

Bámulva láttam ezt az ezeregyéji mesevilágot,

Minő fák. minő lombok! Az ihar, meg a tölgy levele égő pirosra hervadt el, mellette a köris levelein át aransárgán szűrődött be a nap, a hárs levele barnás lett, a diófa pedig majdnem fehérsárga. Az alsó bokrokat megvédelmezte a lombmenyezet a dérképződés ellen, ezek még zölden virítottak, csak itt-ott a bokor tetején ment át a lomb az aransárgába és a

Régi állatszselidítők egy sajátos módszert használtak az állatok megfélemlítésére. Először teljes méltelenül mentek be a ketrecbe s az állat ettől a legnagyobb rémületbe esett; másnap már inget is öltöttek, harmadnap még egy ruhadarabbal többet, míg végre teljes felöltözötten mentek be az állathoz. Hogy ez a módszer nem jár-e több veszedelemmel, mint előnyvel, az kérdés, mert az általános tapasztalás az, hogy már egy szokatlan színű ruhadarab is dühbe hozza s az engedelmisség megtagadására ingerli az állatot.

A mai állatszselidítés alapelvei az erős ostor és a bőséges étel, tehát a félelem és a szeretet és ragaszkodás. A részletek nagyon különbözők. Minden állatszselidítőnek megvannak a maga kis művészi titkai, melyeket féltve őriz, ezek a titkok azonban soha sem teszik fölöslegessé a két legfőbb eszközt: az ostort és az állat elébe tolható deszkafalat. Nagyon fontos az állatok szokásainak és tulajdonságainak ismerete; így az oroszán ha megdühödik, mindig az alsó testrészeket támadja meg, a tigris és a leopárd pedig a

karmazsinpirosba, A legcsodásabb, lehellet finomságu színek valóságos özöne borította a mély völgyet körítő hegyoldalokat.

Lenn a völgyben azalatt a növényzet teijesen elszáradt s a recsegő, ropogó kőrök közt csörtetve bujkált a vadkan, a bozótlepte hegyoldalon pedig magasra szökdelve menekültek előlem az őzek. A fácánvadászat, a mely eddig is busásan hozott a konyhára, még kedvezőbbé vált, mert a fényes tollu fácánkakas nem bujhatott többé a sötét lombu bozót közé.

Aztán jött egy hideg északi szél, apró jégtüket hordott magával; nem lehetett azt hóesésnek mondani, mert majdnem derült volt az ég, csak vékony homály takarta a napot; ezzel aztán vége lett a tündérerdőnek. Mikor a vihar után kimentem, zörgő levelek fedték az ösvényeket s a fák lombtalanul zugtak a csipős szélben.

Hasznos tudnivalók.

Fejőstehenek takarmányozása. A fejőstehénnek annyi tápláló- anyagot czélszerű etetni a mennyit tejje tud átváltoztatni, mely tekintetben azonban ropant nagyok az eltérések a tehenek között valamint hogy ugyanazon tehénél is folyton változik a tejbőség, úgy, hogy a borjazást követő első időben jobban tejel, mint később. Ebből azután az következik, hogy nemcsak a különböző teheneket tanácsos eltérően táplálni, de ugyanazon tehenet sem czélszerű, mindig egyformán tartani. Ezért pl. Dániában, a hol e tekintetben a legfejlettebb viszonyokkal, illetve a tehenek legokoszerűbb táplálásával találkozunk, minden egyes tehén számára külön állapítják meg a takarmányt

torokra és a fejére ugrik. E mellett minden egyes állatnak megvannak a maga egyéni sajátságai, akár csak az embernek. A szudáni oroszán például sokkal kevésbé tanulékony, mint a fokföldi. Egészen fiatal oroszánokat féltékenységük miatt nem lehet a nehezebb mutatóványoknál a nyilvánosság előtt használni, hanem meg kell várni, míg három-négy évesek lesznek.

De nem csak oroszánokkal. hanem a legkülönbébb vadállatokkal is csodálatraméltó sikereket érnek el az állatszeliidítők, a minek meglepő példáit akárhányszor láthatjuk a cirkuszok porondjain és az állatseregletek ketreceiben.

Ilyen mutatóványok szemlélésénél azután azt sem tudjuk, hogy mit csodáljunk inkább. Vajon az állatok tanulékonyágát, vagy pedig azoknak az embereknek bátorságát, ügyességét, türelmét és kitartását, kik az állatokat ennyire tudják vinni. Mindenesetre azonban el kell ismernünk azt, hogy többet lehet elérni ésszel, mint erővel és a szellemi képesség az, mely az egész természetet a gyöngye ember uralma alá hajtotta.

olyformán, hogy 2—4 heti időközökben viszonyba hozzák annak mennyiségét s minőségét az egyes tehenek pillanatnyi tejbőségével.

Nálunk azonban erre még nem érett meg az idő, de nagyobb tehenészetben legalább azt tehetjük, hogy csoportokba osztjuk a teheneket, pl. úgy, hogy egymás mellé kötjük azokat, metyek naponta 10 liter-nél több tejet adnak, azután hasonlóan járunk el azokkal, melyeknek tejmenyisége 5—10 l. közé esik s végre egy harmadik csoportot alakítunk az 5 liter-nél kevesebb tejet adó, valamint az elapadt tehenekkel.

Ha ezt a csoportosítást elfogadjuk, akkor természetesen csak addig hagyjuk a tehenet a csoportjában, míg jussa van hozzá, vagyis azt az I. csoportbelit, mely 10 lit.-nél kevesebb tejet kezd adni, azonnal a II. csoportba, az 5 l.-nél lejjebb szállót a III. csoportba s végre a leborjazó csoportbelit az I. csoportba helyezük át.

Ily rendszer mellett azután semmi sem áll utjában annak, hogy okszerűen tápláljuk a teheneket, míg ellenben, ha tisztán csak a nagyságtól s szintől teszünk függővé, hogy mely tehenek kerüljenek egymás mellé, akkor pocskékolást követünk el a takarmányban, mert tulbőven tartjuk az elapadó s elégtelenül a bőven tejelő tehenet. Azt ne mondja senki, hogy a tehenet nem jó az istállóban egyszer ide, máskor meg amoda kötni, ne mondja pedig azért, mert az egy istállóban lévő tehenek rendszerint valamennyien ismerik egymást, amennyiben a legelőn s a kifutóban elég alkalmuk van a kölcsönös megismerkedésre s azért alig zavarja őket az, ha egyszer vagy máskor új szomszédságba kerülnek.

A tehenekre tehát nem jár az ismételt áthelyezés szembetűnőbb hátránnyal, nekünk pedig azt az előnyt hozza meg, hogy akkor legalább nagyjában a tejelőképességhez viszonyíthatjuk a takarmányt olyformán, hogy valamennyi tehénél ugyanannyi répát, szénát és szalmát etetve, az abrakot mérjük ki tejelőképességük szerint, vagyis legtöbbet etetünk az I., legkevesebbet a III. csoportbeli tehenekkel.

Ha most a takarmányadag megállapítására térünk át, akkor takarmánykészletünkhöz alkalmazkodunk ugyan, de esetleg a vásárlás elől sem zárkózunk el. Erre az utóbbira az szokott minket néha indítani, hogy a fejőstehenek aránylag sok fehérjét igényelnek, melyet nem tudunk mindig a meglévő takarmányokkal megadni. Ilyen pl. a mostani esetünk is, melyben répa, széna, szalma s tengeridarával rendelkezve alig vagyunk képesek takarékos adagolást, vagyis olyant kiszámítani, melylyel a teheneknek a legszükségesebb fehérjét juttatva, a szénhidrátokban pazarlást ne követnénk el. Utóbbi csak egy módon lehetne vásárlás nélkül elkerülni, nevezetesen akkor, ha a tehenek téli etetését kizárólag gypszénára alapítanánk, úgy, mint a hogy azt egyes svájci tehénbirtokosok teszik, kik még így is 3000 l.-ig terjedő vagy nagyobb átlagos évi fejéseket érnek el. Ha a gazda mértéket óhajt a széna etetésében tartani, illetőleg takarmányrépával s abrak-

kal óhajtja annak egy részét helyettesíteni, okvetlenül azt kell tanácsolnunk, hogy ne tengerit, hanem inkább olajpogácsát, malátacsirát, korpát, szóval fehérjében gazdag takarmányt használjon abrak gyanánt, mert utóbbiak hatásosabbak, mint a tengeri s ezenfelül olcsóbbak vagy legalább is nem drágábbak mint az. Ha ezen etetési módszer követhető, akkor a következő adagolásokat ajánljuk.

Alaptakarmányul etetünk az összes tehenekkel 1000 kg. élősúlyára s naponta: 40 kg. takarmányrépát, 15 kg. elsőrendű gypszénát s 4 kg. szalmaszecsát vagy polyvát, mely utóbbi a felapritott répához keverendő. Ebben az adagolásban foglaltatik 21·0 kg. szárazanyag, 1·6 kg. fehérje, 0·3 kg. zsir és 12·1 kg. szénhidrát. Azon tehenek, melyeket mi az imént a III. csoportba ajánlottunk beosztani, beérik ezzel a takarmánnyal, vagyis azoknak nem szükséges még abrakot is adni, s legfeljebb csak néhány kg. tavaszi szalmával toldjuk meg a takarmányukat, hogy teljesen jól lakhassanak. Ellenben a II. tehéncsoport 1 kg. repcepogácsát s 1·5 kg. buzakorpát, s az I. tehéncsoport 2 kg. repcepogácsát s 3 kg. buzakorpát kap az alaptakarmányon kívül, mely esetben az I. csoport össztakarmánya 25·2 kg. szárazanyagot, 2·45 kg. fehérjét, 0·55 kg. zsirt és 13·86 kg. szénhidrátot tartalmaz, míg a II. csoport takarmányának táptartalma éppen közepes helyet foglal el az I. és a III. csoporté között. Ha egyes friss fejőstehenek különösen bőven tejelnek, akkor azoknak természetesen még egy kevés abrakkal czélszerű a takarmányukat megtoldani, ami addig történjék, míg azok nagyon kimagaslanak a többi I. csoportbeli tehenek közül.

Végül pedig, ha nem lehetne a tengeri etetésétől eltérni, akkor az a tanácsunk, hogy etessenek minél több szénát, mert a meglevő takarmányok között ez az, melynek legszűkebb táparánya s melylyel leginkább lehetne a teheneket elegendő fehérjéhez juttatni. Ugyanis, ha 1000 kg. élősúlyra 30 kg. elsőrendű gypszénát etetjük naponta, azzal mintegy 25·6 kg. szárazanyagot, 2·37 kg. fehérjét, 0·57 kg. zsirt és 12·9 kg. szénhidrátot kapnak a tehenek, tehát majdnem ugyanannyit, mint amennyit az előbb az I. tehéncsoport számára javasoltunk.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy faóriás számokban. Új-Zeeland szigetén egy német tudós 152 méter magas Eucalyptus amigdalinae nevű faóriást vágatott le, mely tehát csaknem olyan magas volt, mint a kölni dóm tornya (156 méter) s vastagsága alul 27 méter. Ebből az óriási fából számítása szerint egy hüvelyk vastag s 12 hüvelyk széles falemez 853, 440 darab készíthetett volna, mely elegendő lett volna nyolc hektárnyi terület befedésére. Ugyanebből meg lehetett volna rakni 1332 vasuti kocsit, egyenkint 30 mázsát számítva, avagy 17780 vasuti sint lehetett volna élőállítani belőle. Faszén 6462, nyerssav 11227, kátrány 1402 hektoliter lett volna belől, a hamu pedig 51 mázsa.

Teknősbékák ellensége. Amerika a hazája egy „rancon” nevű, kis róka nagyságu állatnak, mely nagy előszeretettel viselkedik a teknősbékák pecsenyéje iránt, melyeket eredeti módon halász ki vizes hazájukból. A folyó partján ugyanis letelepedik egy lecsüngő ágra s hosszú bozontos farkát a vízbe bocsátja. A teknősbékák rögtön beleharapnak a farkba, mely azonban oly erős, hogy az állat annak segítségével kivonszolja a nagy békákat a partra s hátukra fekteti őket, mely helyzetben mozdulni sem tudnak. Mivel pedig a teknősbékák harapása veszélyes lehet, az eszes állat hátulról kezdi őket enni s gyakran megtörténik, hogy a szegény teknősbéka még akkor is igyekszik harapással védekezni, mikor már a rancon félig megette.

Juhőrző daru. Veneznelában a benszülöttek juhnyájaiak őrzésére egy Yakamik nevű darufajta madarat használnak. Ez a madár oly ügyes, hogy bármily messzire megy is a juhnyáj, estére az egésztest hiány nélkül haza hajtja gazdájához.

Eladó fülek. Az ember azt hinné, hogy mindenki szeretettel ragaszkodik a füléhez, még ha a szükségénél valamivel nagyobbacska adott is neki a pazar gondviselés: ez azonban, úgy látszik, csak — látszat. Sok fölösleges fül van a világon, a melyiken készséggel tud ad a gazdája, csak legyen, a ki megvegye. A füleknek ez a fölöslege egy amerikai ujság hirdetése révén derült ki. Egy newyorki orvos, Kelden dr. ugyanis ezelőtt három héttel hirdetést tett közzé, a melyben tudomásul adta a nagyérdemű közönségnek, hogy — egy fülre volna szüksége. Egy egészséges és jóformájú fülre, a melyet egy páciense arcára varr föl, a kit a gondviselés dusan ellátott dollárral, de fülből csak félannyit adott neki, mint más halandónak. A fülért kerek ezer dollárt kínált az orvos, a mi szép pénz; mindenesetre több annak, a ki odaadja érte a fülét, mint annak, a ki vásárol magának rajta egyet. Úgy látszik, azok jóval többen vannak, mint ezek, mert az orvos hirdetésére négyezer ajánlat érkezett, ezek között két — nőtől. Volt pályázó, a ki egy szenátor profegálól evelével jelentkezett az orvosnál, hogy az ő fülét vegye meg: províziót pedig többen is ajánlottak neki.

A bajusz. Porosz-Szilézia egy városkájában esett meg ez a história. Egy odavaló postatisztet gyönyörű, dus bajuszsszal ajándékozott meg a gondviselés. A derék ember azonban, úgy látszik, nem érdemelte meg a végzet kitüntető kegyét: nem tudta megbecsülni az ajándékát. Egy este kijelentette a koresmában, hogy nyomorult száz márkáért fölállozza szép, férfias disztét. Szaván fogták, a száz márkát letették, a mire szavát adta, hogy másnap este bajusz nélkül jelenik meg a koresmában. — Másnap este várták is erősen: de — hasztalanul. A derék ur nem jelentkezett: de jött helyette — a feleségének következő levele: — Uraim! Férfiem egy olyan pillanatban, a melyben bizonyára már megint nem volt észnél, egy ostoba ajánlatot tett, a melyet önök elég embertelenek voltak elfogadni. Figyelmeztetem azonban az urakat, hogy a férjem velem teljesen vagyonszükségben él és én teljességgel nem vagyok hajlandó az ő bajuszát, a mely éppen úgy az enyém, mint az övé, akár nyomorult száz márkáért, akár többért is eladni. Ha az uraknak ez nem tetszik, forduljanak a bírósághoz. A mi az uramat illeti: azt bezártam. Ha idefáradnak, hallgathatják, hogyan dörömböl az ajtón. — Az „embertelen” társaság elég embertelen, hogy — csakugyan bíróság elé viszi a dolgot.

Miért megy az ember a korcsmába? Kedves kis eset történt, mint a berlini ujságok írják, egy kisebb porosz városban. A mértékletességi egyesület fölolvadó ülést rendezett. Az ülésen az egyesület elnöke nagy előadást tartott a korcsmába járás ellen, élénk színekkel ecsetelte ennek a káros következtetéseit és végezetül kijelentette, hogy okos ember korcsmába nem mehet, mert ennek elfogadható okát adni nem tudja. A mint az előadásnak vége volt, egyszerre meglépő dolog történt. Előállt egy erősen rezes orru ur és szót kért.

— Szólanom kell, mondotta, mert jogom van bizonyítást tenni róla, hogy nem vagyok bolond, ha korcsmába járok is. Az előadó ur provokált erre, mikor kijelentette, hogy elfogadható ok a korcsmába-járáshoz nincs. Én meg azt mondom, hogy van. Az ember elmegy a korcsmába: 1. Mert nem lehet tudni, meddig él az ember, tehát, hogy holnap elmehet-e. 2. Mert jobb, ha az ember a korcsmárosnak adja a pénzt, mint ha a patikusnak. 3. Mert az asszony otthon kényelmesebben takaríthat, ha az ura addig másutt van. 4. Mert az ember a korcsmában parancsol, míg otthon csak engedelmeskedik. 5. Mert az asszony csak néha barátságos, a kiszolgáló leány mindig. 7. Mert az emberről nem mondhatnak rosszat a barátai a korcsmában, ha ő is ott van velük. 8. Mert ilyenkor az asszony tiszta lelkiismerettel mondhatja az alkalmatlankodó hitelezőnek, hogy az urn nincs otthon. 9. Mert a korcsmában lehet ököllel ütni az asztalt. 10. Mert az ember társas lény és ökör iszik magában. 11. Mert...

Ez már nem mondhatta el a fűrge elméjű szónok, mzt az elnök, tekintet nélkül a házszabálynak arra a rendelkezésére, hogy beszédet félbeszakítani nem szabad, hirtelen bezárta az ülést.

Vadállatok és kigyók Indiában. Egy most publikált pontos statisztikai kimutatás szerint a múlt év folyamán nem kevesebb, mint huszonhatezer embert pusztítottak el a vadállatok és kigyók Indiában. Ez a megdöbbentő statisztika újból hangosan hirdeti, hogy koránt sem vagyunk még szuverén urai a földnek s azért a pusztításért, melyet az állatországban véghez viszünk, borzasztó kamatot kell fizetnünk emberéletben. Egyedül a szemüveges kigyó, mely 1—2 méterre megnő, az elmúlt év folyamán 23.164 embert gyilkolt meg. Minden többi emberpusztító állatfaj együtvéve nyolcszor kevesebbet, tehát 2836-ot ölt meg. A fekete statisztika különben a következő:

Cobra de Cabelló megölt .	23 164,
Tigris megölt	1.016,
Farkas megölt	377,
Híena megölt	64,
Medve és leopárd megölt .	849 embert.

A tigris egy faja magánosan él Indiában és ez a legveszedelmesebb. A bennszülöttek mankatersznek hívják ezt az állatot, mely csak akkor áll össze társaival, ha legnagyobb ellensége, a bővölő szemű ember ellen indul. Ez az állat már sokszor fordította meg a vadász-szerencse kockáját, üldözötthől tldöző lett s ilyenkor nem volt ritka eset, hogy a tigrisre indult vadászt — a vad ejtette el. Hazaribadban tudnak most egy magános tigrist, mely 32 embert küldött egymaga a másvilágra. Ha az ember a ki fegyverrel és ezer fufanggal védi magát, enaek ellenére is a ragadozók áldozatául esik, mennnyivel rosszabb dolguk van az oktalan háziállatoknak, a melyek közprédái a vadállatok vérszomjának. Tavaly 80.000 ökor és tehén pusztult el a vadállatok körmei közt és 9000 a csuszómászók gyilkoló mérgétől. Csak természetes, hogy ezekkel az állatokkal szemben, melyek rettenetes csapásai az a nélkül is balsorstól látogatott Indiának, az

ember sem marad közömbös. A vérengző csapás ellen az angol garnizonok tisztjei állanak össze vadász-csoportokká, a kiknek izgalmas sportját az angol kormány mindenképpen támogatja. Az ő vállalkozásuknak köszönhető hogy már 1900-ban elejtettek 1331 tigrist, 5413 leopárdot, 1858 medvét, 2373 farkast és 4508 különféle más vadat, melyek közt a gyáva híena is szerepel 206 taggal. A legveszedelmesebb tigrisfajból, a fönt említett mankaterszből 73-at ejtett el a vadászok golyója és ez szép eredménynek mondható mert minden öt vadászra átlag két tigris esett. Ez az irtóháboru 172.000 frankjába került az indiai kormánynak s az értékes bőrök egy része is a szerencsés vadászok birtokában maradt. A kigyók pusztítását főként a bennszülöttek üzik, a kik a múlt évben 72.000 darabot küldtek a másvilágra, a miért 6000 koronányi tiszteleti díjat kaptak az államtól.

H I R E K.

Kinevezés. A szászsebesi m. kir. erdőhivatal kerületében kinevezve lettek: III. oszt. m. kir. erdőőr Kubán János I. oszt. m. kir. erdőlegény; I. oszt. m. kir. erdőlegényekké: Bajkor Mihály II. oszt. m. kir. erdőlegény és Varga József II. oszt. m. kir. segéderdőőr, II. oszt. m. kir. erdőlegényekké: Szász István II. oszt. m. kir. segéderdőőr és Varga Kálmán végzett erdőőri szakiskolai növendék. Gratulálunk!

Egy család a vonat alatt. Berlinből táviratozák: Megrendítő családi dráma folyt le Stralau-Rummeisburg külvárosban. Egy ember két kis gyermekével, egy fiúval és egy leánnyal abban a pillanatban vetette magát a vasuti sínre, a mikor egy vonat éppen arra robogott. Az apa és a fiu azonnal meghalt, a leánynak jobb lábát vitte el a vonat. A férfi zsebében egy táviratot találtak, s melyben arról értesítették, hogy felesége egy berlini kórházban meghalt.

Gyilkosság egy pör miatt. Prodá Mojsze román-szentmihályi lakos már régebben pörben állott idősbb Vajku Traján ottani birtokossal. A pört most fejezték be, s a bíróság elmarasztalta a két Vajku testvért. A pör elvesztése annyira elkeserítette a két testvért, hogy éjjel meglesték Prodánt, orozva megtámadták és agyonverték. A csendőrség a gyilkos testvért letartóztatta.

Halál az iskolában. Szekszárdról jelentik hogy a nosztányi községi iskolában a gyermekes pajkosság áldozata lett Takács Mária tizenegy éves leány. A kis leány ott fogasztotta el ebédjét s egyik társa éppen akkor lökte meg, a mikor kezével az étel felszelekezéséhez akart látni. A leányka kiesett a padból s a kés beléfuródott a nyakába. Azonnal megérkezett az orvosi segítség, de a leányka néhány pernyi szenvedés után meghalt. A vizsgálatot megindították,

Az éjjeli ör, mint betörő. Kákova községben a minap éjjel hirtelen valami gyanus zajra riadt föl álmából Lénárd Mór szatócs. Revolverhez kapott, azután az üvegajtón keresztül kinézett a boltba, a honnan a zaj jött. A boltban egy sötét alak rakosgatta a portékát egy zsákba. Lénárd az üvegajtónkeresztül tüstént rálőtt a betörőre, a ki a golyótól találva összeroskadott. A revolver durranásra összefutott a szomszédság. Bementek a boltba, a hol a betörőben Kostianu Tamás éjjei örre ösmertek. Kostianut szíven találta a lövés és azonnal megölte.

Lázongás egy községben. Krassó-Szörény-megye moldovai járásának Macsevics nevű községében a nép lázong a hatóság ellen, mert a községnek egy kopár területét nem akarják befásítani. Az elrendelt betájtásnál a községi elöljáróság megtagadta közreműködését, mire a főszolgabíró az egész elöljáróságot felfüggesztette, azután a képviselőtestületet fölszólította, hogy gondoskodjék helyettesítésről, de a képviselőség ezt megtagadta. Oly módon viselkedett a nép, hogy a főszolgabíró kénytelen volt távozni. Most karhatalommal fogják a hatósági intézkedéseket és a befásítást végrehajtani. A jövő kedden huszonöt csendőrral megy a főszolgabíró a községbe. Ugy hiszik, hogy a népet bujtogatják.

Kisasszony és kocsislegény. Szalai Károly, makói hagymatermelő földműves fia elhódította egy uradalmi gazdatiszt bájos tizenhét éves leányának szívéét. A kisasszony érdeklődése akkor kezdődött, mikor a szemrevaló legény kocsisnak szegődött az uradalomba. Gyorsan szövődött a vonzalom, melyet észrevett a leány atya is és rövidesen kiadta útját a legénynek. Néhány nappal ezután eltűnt a leány. Ez még július végén történt. A leányt már halottnak tekintettek kétségbeesett szülei és temetetlenül elsimaták. Most azonban kiderült, hogy a szerelmes kisasszony Makón él a lovagja oldalán, mint egyszerű parasztlány. Az apa mitsem akar tudni róla, de anyja azon van, hogy leánya egybekeljen a volt kocsislegénnyel.

Eltűnt erdész. A múlt hónap vége felé eltűnt Budapestről Glatter Kornél, győri születésű, ötvenhárom éves, nős erdész. Az eltűntet jó ideig a Schwartz-féle idegyógyító intézetben kezelték, a honnan a múlt hónap 17-én bocsátották el. Már évek óta rabja volt a morfinizmusnak s a mérge teljesen megbontotta idegzetét. Mikor az idegyógyító intézetből kiszabadult, levelet írt feleségének, a melyben tudatta, hogy pár nap múlva otthon lesz. Felesége attól fél, hogy az idegbajos ember kárt tett magában. A ki az eltűnt ember nyomára vezet a rendőrséget, száz korona jutalmat kap. Glatter Kornél 180—185 centiméter magas, dereshaju és bajuszu ember, eltűnésekor sötétké teli kabátot és fekete kalapot viselt.

Tűzkatasztrófa. Balomir hunyadmegyei község, csaknem egészen leégett. Ötvenkét lakóház elpusztult az összes gazdasági épületekkel. Az irtózatos szélben nem lehetett oltani. Sajnos, számos emberélet is elveszett; eddig négy halottat találtak a romok közt, de még több ember hiányzik. Sok szarvasmarha és báromfi is elégett. A kár százezer koronánál nagyobb s ebből alig volt valami biztosítva.

A varázs-sipka. Andersen bájos mesét írt egy varázs-sipkáról, a melyet csak s fejre kell tenni, hogy az embernek zsebe tele legyen pénzzel. Ilyen sipkát szerzett Pétervárott egy német zenész, a ki látogatásban volt ott élő rokonainál. A mikor azonban kutatni kezdte a különös sipka titkát, nagyon kellemetlen fölfedezést tett, úgy hogy sletve otthagya a minden oroszok fővárosát. A német, a kiről ebben a különös, de igaz történetben szó van, Pétervárott angol sipkát vásárolt magának, azután elindult, hogy az orosz főváros nevezetességeit megnézzék. A mikor este hazaérkezett meglepetve konstataulta, hogy két pénztárca van a zsebében. Az egyikben tíz rubelnél több készpénz volt. Sehogy sem tudta megérteni a dolgot, de azért másnap folytatta körutját a városban. Este újra több pénztárcát talált a zsebében. A mikor harmad-

nap is ismétlődött a dolog, a rendőrségre ment és jelentést tett. A rendőrfőnök részletesen kikérdezte.

— Hát ezt a különös formájú sipkát hol szerezte? — kérdezte tőle.

— Pétervárott vettem, — felelte az idegen.

A rendőrfőnök rögtön detektivekkel elküldötte a kalapgyároshoz, a hol a sipkát vette. A gyáros elmondotta, hogy nemrég egy darab angol posztót hoztak neki azzal, hogy a rajzban bemutatott forma szerint tizenöt sipkát készítsen a posztóból. Maradt azonban egy kevés posztója s ebből készítette a tizenhatodikat, a melyet az idegen megvásárolt. A rendőrségen rögtön megsejtették a varázs-sipka titkát. Az idegen detektivek felügyelete alatt folytatta körutját a városban s rövidesen egy feltucat zsebtolvajt fogtak el, a kik a lopott pénztárcákat az idegen kabátjába csempészték. Megállapították, hogy egész sereg zsebtolvaj szövetkezett arra, hogy az idegen sipkát viselő, jól öltözött társaiknak zsebébe rejtik a lopott tárgyakat. A varázs-sipka mégis szerencsét hozott viselőjének, mert a rendőrség jelentékeny összegű jutalomban részesítette.

Hatvanmillió örökség. Petrik Endre tenket ügyvéd Szögyény-Marich berlini magyar-osztrák nagykövettől azt az értesítést kapta, hogy Berlinben lakó dúsgazdag nagybátyja meghalt és hatvan millió márkát tevő vagyonát magyarországi rokonainak bagyta: a követ egyuttal arról is értesítette az ügyvédet, hogy a porosz hatóság a Németországban szerzett vagyonnak csak egynyolcadrészét, tehát körülbelül nyolckilenc milliót, adja ki. Ebben a vagyonban a tenkei és fejérmegyei Petrik-családok fognak osztozni, Petrik Endre már Berlinbe utazott a hagyatéki ügy rendezése végett.

Halálos szomszúság. Fülöp János nadapi szőlősgazda a szőlőben volt elfoglalva s tíz esztendő Mihály fia ebédet vitt neki. A kis fiú megszomjazott az uton s a mikor a szőlőbe ért, mohón kapta föl a szőlőtőkék közt talált kancsót. Nagyot huzzott belőle s csak akkor vette észre, hogy a szénkénegből ivott, Édesapjának nem mert szólni, mert attól félt, hogy verést kap. Hazafutott s alig ért a szobába, összeesett és rövid vergődés után meghalt.

Szerkesztői üzenetek.

Komora József urnak, Likér. »Az erdő és annak fent tartója« című könyv nyilván a postán tévedett el s így most újból megküldtük. Az »Évkönyv megjelenése eddig késedelmeszenvedett s kérdés, hogy a szükséges adatok hiján egyáltalán kiadhatjuk-e, ebben az esetben azonban a beküldött pénz a lap előfizetési árát a fog beszámíttatni, miről a beküldőket annak idején értesíteni fogjuk. **Hennel Ágoston** urnak, Diósgyőr. **Mezey Péter** urnak, Apátfalva, Aufferberg József bizonyítvánnyal a bele helyezett bizalommal s lapunkat is megkérőztette 21 K. 38 fillérrel. Most nyomoztatjuk az illetőt s igyekezni fogunk leszámolni vele.

A kiadóhivatal postája.

Hofferek Károly urnak, Lipa. **Derzsy János** urnak, Szász-Ujfalu. A 8 illetve 4 korona előfizetési díjat köszönettel vittük.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

TARTALOM:

1. Vezércikk: A nyugdíjügy érdekében. 2. A mandsu őserdőben. 3. Tárcza: Az állatszeldítésről. 4. Hasznos tudnivalók. 5. Különfélék. 6. Hírek. 7. Szerkesztői üzenetek. 8. A kiadóhivatal postája. 9. Aboritékon: Hirdetések és pályázatok.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. — fil.
Fél évre 4 kor. — fil.
Negyed évre 2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. December 6.

10. szám.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ó cs. és kir. Fensége József Főherczeg udv. szállítói
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbizott
erdészeti egyenruha szállítói

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő uteza 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő uteza 2, Szervita tér 8, Hajó uteza 3.

III. A XVszámu, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönben felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a be-
tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt meg-
rendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink
kényelmére bármely szakmánkba nem vágó czikket készségeggel beszerezünk és a vidéki megren-
delések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket meg-
tévesztetni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez
szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb
figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TARSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ó császári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium
hivatalosan megbizott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.

Az „Erdészeti Ujság“

zoologiai laboratoriuma elvállal kitömésre szárnyasokat és szőrmés vadat.

Jutányos árak. Kitűnő munka.

Az állatok kitömésének díja nagyság szerint.

Emlősök:		Madarak:	
Egér nagyságu	2 K	Pinty nagyságu	2 K
Menyét, nyest	4 K	Galamb	3 K
Róka	10 K	Ölyv	4 K
Vaddisznófej	20 K	Nagy suholy (uhu)	8 K
		Sas (nagy)	16 K

Siketfajd ágon, dürgő helyzetben, faldiszul 16 K.

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati tropheák, kisebb-nagyobb biológiai csoportok függő vadak, emlős fejek művészileg faragott tablettákon.

Madarak mint faldiszek, emlős bőrök szőnygeknek természetűen utánzott fejekkel. Őz, szarvas agancsok tablettára szerelése, levetett agancsok koponyautánzatra helyezése és egyéb praeparatori munkák művészies és gondos kivitele jutányosan számíttatik.

Fontos téli idényre!

Téli halain (Filcz) csizmák

saját gyártmány
erősek, meleget tartók, csinos kiállításban;
4 évig is viselhetők; jóságért és tartósságért kezességet válllok.

ÁRA: 8 KORONA.

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem.

LENGYEL ALBERT,
erdőőr.

Alsó-Rákos, Nagy-Küküllő megye.

ALKALMAZÁST KERES

az erdőőri szakvizsgát kitűnően letett nőtlen erdőőr.
Nyelvismerete a magyar és a román. Címe megtudható a lap kiadóhivatalában.

4—5

ÁLLÁST KERES

valamely hazai uradalomban egy szakvizsgázott, az erdészeti és vadászati teendőkben teljesen jártas erdőőr.
Ért a földméréshez és tervek rajzolásához is. Címe a lap kiadóhivatalában.

3—3

ÉLŐ VAD!

Élő foglyokat, füzánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengeri nyulakat, baglyokat és minden más állatot magas áron vásárol az „Élőállat-kiviteli vállalat és állat nagykereskedő“: **O. Frank, Wien V., Zentagasse 48 sz.** Továbbá szállítok mindennemű élő vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászati kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Csoportos nyulfogáshoz saját hálóimat és foglyok s füzánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTÁLLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRAK ÉK SZÉREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KESZPENZERT VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

FARAGÓ BÉLA

csász. és kir. udvari szállító

Magyar Magpergető gyára

Zala-Egerszegen

tisztelettel kéri

a magyar erdész közönséget, hogy

erdei vetőmag

szükségletének fedezésével hézagpótló

hazai iparvállalatát

az eddig is

kitűntető módon megnyilatkozott

pártfogásában

részesíteni kegyeskedjék.

Akác
(gleditschia)
és korai
juharmagot
(Acer plotanoides)
keresik meg-
vételtre és mintá-
val ellátott
mielőbbi szives
ajánlatokat kérek

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Hazai ipar és termelés!

Mindennemű bel- és külföldi

ERDEI VETŐ MAGOT,
gyümölcs és lombfa magvakat
szállít

**elismert kitűnő minőségben,
a lehető legolcsóbb árak mellett**

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító

első körmendi

magyar magpergető gyára

Körmenden

vas megye

és kéri a tisztelt erdészközönséget úgy a magvak jóssága, valamint a kiszolgálás pontossága felől magának próbarendelés útján meggyőződést szerezni.

Hogy a tisztelt erdészközönség támogatásáért érzett hálámat lerójjam, az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába évente 1000 koronát befizetek, mely összeget az egyesület bármely jótékony célra fordíthatja. Ez által a tisztelt erdészközönség a 2% levonása alól fel van mentve.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Több ezer elismerő nyilatkozat. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.